

KARLEBY STADS
KONCERNDIRJEKTIV
SAMT
DIRJEKTIVET FÖR GOD
FÖRVALTNINGS- OCH LEDNINGS-
SED

Godkänd av Karleby stadsfullmäktige 13.6.2016

Innehåll

1.	ALLMÄNT.....	4
1.1.	Stadens ägarpolitik	4
1.2.	Koncerndirektivets syfte och mål	4
1.3.	Definitionen av koncern	4
1.4.	Tillämpning av koncerndirektivet och dess bindande verkan	5
1.5.	Koncernledning	5
1.6.	Strategisk planering:.....	6
2.	PLANERING OCH STYRNING AV EKONOMI OCH INVESTERINGAR.....	7
2.1.	Räkenskapsperiod och anordnande av bokföring	7
2.2.	Borgen	7
2.3.	Placerings- och finansieringsverksamhet	7
2.4.	Ordande av finansiering för sammanslutningar.....	8
3.	KONCERNTILLSYN OCH -RAPPORTERING SAMT ORDANDE AV RISKHANTERING.....	8
3.1.	Koncerttillsyn	8
3.2.	Val av revisor	8
3.3.	Revisionsnämndens uppgifter vid koncernrevision.....	8
3.4.	Rapportering	8
3.5.	Riskhantering.....	9
4.	INHÄMTANDE AV KONCERNLEDNINGENS FÖRHANDSUPPFATTNING	9
5.	INFORMATION OM ÄRENDEN SOM RÖR KONCERNEN	10
6.	SAMMANSÄTTNING OCH UTNÄMNINGSPRAXIS FÖR DOTTERSAMMANSLUTNINGARNAS STYRELSER.....	10
6.1.	Utnämning av sammanslutningarnas styrelser	10
6.2.	Styrelsens mötesarvoden	11
7.	PERSONALPOLITIK.....	11
7.1.	Effektivt utnyttjande av resurser.....	12
7.2.	Avlöning av personal.....	12
7.3.	Övriga personalförmåner.....	12
7.4.	Samarbete	12
8.	CENTRALISERADE KONCERNFUNKTIONER	13
8.1.	Upphandling samt köp och försäljning av tjänster	13
9.	GOD FÖRVALTNINGS- OCH LEDNINGSSSED.....	13

9.1.	Inledning.....	13
9.2.	Bolagsstämma.....	13
9.2.1.	Samman kallande av bolagsstämma och ärenden som ska behandlas.....	13
9.2.2.	Bilagor till kallelsen till bolagsstämma	14
9.2.3.	Protokoll från bolagsstämma	14
9.3.	Styrelsen	14
9.3.1.	Val av styrelsemedlemmar och deras behörighet	14
9.3.2.	Mandatperiod för styrelsemedlemmar	14
9.3.3.	Styrelsens uppgifter	15
9.3.4.	Styrelsens arbete och beslutsfattande	15
9.3.5.	Styrelseordföranden och dennes uppgifter	16
9.3.6.	Ansvar i aktiebolag.....	16
9.4.	Verkställande direktörens ställning och uppgifter.....	16
9.5.	Styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens behörighet, oavhängighet och jäv.....	17
9.6.	Arvoden och övriga förmåner.....	17
9.7.	Rapportering	17
9.8.	Ordnan­de av kontroll och riskhantering	18
9.9.	Revision.....	18
9.10.	Informationsverksamhet	18
9.11.	Tystnadsplikt och dokumentsekretess	18

1. ALLMÄNT

1.1. Stadens ägarpolitik

Stadens ägarpolitik är ett ledningsverktyg som för sin del skapar ramarna för en framgångsrik verksamhet för staden. Syftet med stadens ägarpolitik är att trygga stadens långsiktiga verksamhet och säkerställa en systematik, långsiktighet och effektivitet i beslutsprocessen rörande stadens kapitalanvändning samt anskaffning och förvaltning av stadens egendom.

Ägarstyrningen är styrning riktad mot ledningen och beslutsfattandet i dottersammanslutningar och intressesammanslutningar samt samarbetsorganisationer och baserar sig på stadsstrategin, ägarpolitiken och stadens målsättningar. Det primära målet är att utveckla de sammanslutningar som staden äger, stödja en ökning av ägarvärdet på lång sikt samt trygga sammanslutningarnas konkurrenskraft, till den del som detta kan påverkas. Genom ägarstyrning ser man till att dottersammanslutningarnas styrelser beaktar stadskoncernens fördel som helhet i sin verksamhet.

Karleby stads ägarpolitiska målsättningar definieras närmare i Karleby stads ägarpolitiska riktlinjer som beslutats av fullmäktige.

1.2. Koncerndirektivets syfte och mål

Enligt 14 § i kommunallagen ska fullmäktige besluta om ett koncerndirektiv som skapar ramar för ägarstyrning i första hand för sammanslutningar som hör till stadskoncernen i enlighet med stadens mål. Direktivet följs till tillämpliga delar även vid ägarstyrningen av intressesammanslutningar och samkommuner.

Koncerndirektivet harmoniserar förfaringssätt samt effektiviserar förutsättningarna för ledning av kommunkoncernen så att kommunkoncernen kan ledas som en helhet med enhetliga principer och med beaktande av kommunens fördel som helhet. Syftet med koncerndirektivet är att förenhetliga styrningen av sammanslutningarna, öka verksamhetens transparens, förbättra kvaliteten på den information som staden får om sammanslutningen och effektivisera informationen.

1.3. Definitionen av koncern

Med stadskoncern avses en helhet som utgörs av staden och en eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar, där staden ensam eller tillsammans med de andra sammanslutningar som hör till stadskoncernen har bestämmande inflytande över en eller flera sammanslutningar (dottersammanslutning). Relationen avseende bestämmande inflytande kan även baseras på att dottersammanslutningen ensam eller tillsammans med andra dottersammanslutningar har bestämmande inflytande över en annan sammanslutning.

Med stöd av bokföringslagen har staden bestämmande inflytande över en annan sammanslutning när den innehar

- mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i sammanslutningen eller
- har rätt att utse flertalet av medlemmarna i majoritetssammanslutningens styrelse eller motsvarande organ eller i ett organ som har denna rätt och rätten grundar sig på det röstantal

som andelarna i sammanslutningen eller bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara stadgar medför eller

- motsvarande bestämmande inflytande på grund av avtal

Om staden eller dess dottersammanslutning ensam eller tillsammans med övriga till stadskoncernen hörande sammanslutningar har en betydande ägarandel och betydande inflytande över en annan bokföringsskyldig, behandlas en sådan bokföringsskyldig som en intressesammanslutning inom stadskoncernen. Betydande ägarandel i en annan bokföringsskyldig uppkommer i och med en ägarandel om minst en femtedel av kapitalet i enlighet med balansräkningen. Staden har betydande inflytande över en annan bokföringsskyldig, när staden ensam eller tillsammans med till stadskoncernen hörande sammanslutningar äger minst 1/5 och högst hälften av det röstantal som aktier, medlemsandelar eller företagsandelar medför.

Samkommuner konsolideras i stadskoncernens bokslut oavsett vilket stadens andel av sammanslutningens medel och skyldigheter är och hur stadens rösträtt har begränsats genom avtal.

1.4. Tillämpning av koncerndirektivet och dess bindande verkan

Koncerndirektivet tillämpas på den ovan definierade stadskoncernen i Karleby samt till tillämpliga delar inom kommunkoncerner och intressesammanslutningar. Koncerndirektivet skickas till sammanslutningarnas styrelseordföranden för kännedom. Dottersammanslutningarna ska vid uppgörande eller ändring av bolagsstadgan beakta bestämmelserna i koncerndirektivet. Koncerndirektivet kan även innehålla sådana bestående anvisningar som representanter som använder kommunens ägarinflytande över olika sammanslutningar ska beakta i sammanslutningarnas bolagsstämmor eller motsvarande organ. Koncernledningen utfärdar anvisningar till sina representanter på bolagsstämmor eller årsstämmor för att inkludera stadens ståndpunkt till de ärenden som ska behandlas samt val av styrelsemedlemmar och revisorer.

1.5. Koncernledning

Koncernledningen utgörs av:

- Stadsfullmäktige
- Stadsstyrelsen
- Stadsstyrelsens koncern- och stadsutvecklingssektion
- Stadsdirektören
- Portföljspecifika koncernövervakare
- Controller

De portföljspecifika koncernövervakarna verkar som ansvariga personer för varje sammanslutning i enlighet med den arbetsfördelning som stadsdirektören beslutat.

I enlighet med 14 § i kommunallagen fattar stadsfullmäktige beslut om bl.a.:

- kommunstrategin
- förvaltningsstadgan
- budgeten och ekonomiplanen
- principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiv

- de mål för verksamheten och ekonomin som sätts upp för centrala dottersammanslutningar inom stadskoncernen

Kommunstyrelsen leder kommunens verksamhet, förvaltning och ekonomi (38 § i kommunallagen). Stadsstyrelsen:

- leder stadskoncernen
- övervakar att de sammanslutningar som hör till stadskoncernen verkar i enlighet med de mål och den ägarpolitik som stadsfullmäktige satt upp
- lägger fram förslag och rapporterar till stadsfullmäktige om riktlinjer för ägarpolitiken och principerna för koncernstyrningen

Koncern- och stadsutvecklingssektionen:

- lägger fram förslag till stadsfullmäktige om riktlinjer för ägarpolitiken och principer för koncernstyrningen
- utser företrädare till dottersammanslutningarnas och intressesammanslutningarnas bolagsstämmor
- följer aktivt med verksamheten i samfund som ingår i stadskoncernen och ger vid behov åtgärdsförslag då missförhållanden upptäcks
- upprätthåller och utvecklar rapporteringen och informationsförmedlingen mellan koncernledningen och koncernsamfunden
- deltar till stöd för koncernledningen i beredningen av ärenden som hänför sig till förfarandet med förhandsgodkännande och ger vid behov utlåtande om ärendet som bereds

Stadsdirektören:

- leder stadskoncernen underställd stadsstyrelsen
- utser koncernens tillsynsgrupp, portföljförvaltare och controller

Portföljspecifika koncernövervakare:

- hör till koncernens tillsynsgrupp
- granskar sammanslutningens operativa mål
- analyserar tillsammans med kontrollern olika verksamhetsrapporter för bolagen och sammanställer en portföljspecifik rapport utifrån dessa

Controller:

- hör till koncernens tillsynsgrupp
- granskar uppfyllelsen av sammanslutningarnas ekonomiska mål
- analyserar tillsammans med den portföljspecifika koncernövervakaren olika verksamhetsrapporter för bolagen och sammanställer en portföljspecifik rapport utifrån dessa

1.6. Strategisk planering:

Dottersammanslutningarna ska vid planeringen av sin verksamhet beakta Karleby stads gällande stadsstrategi och planera sin egen verksamhet så att den stödjer denna strategi, med beaktande

av stadsstrategins tidsplan. Mellan staden och dess dottersammanslutningar hålls vid behov planerings- och förhandlingsmöten för att fastställa gemensamma mål och strategier.

2. PLANERING OCH STYRNING AV EKONOMI OCH INVESTERINGAR

I koncerndirektivet ges bestämmelser om planering och styrning av kommunkoncernens ekonomi och investeringar, för att koncernens ekonomi och investeringar ska planeras och styras i samarbete för att säkerställa koncernens fördel som helhet.

2.1. Räkenskapsperiod och anordnande av bokföring

Räkenskapsperioden är ett kalenderår för samtliga sammanslutningar som ingår i Karleby stads-koncern. Sammanslutningarna ska ordna bokföringen på ett enhetligt sätt så att en i kommunal-lagen avsedd koncernbalansräkning som omfattar alla sammanslutningar i koncernen kan upp-göras utifrån bokslutet.

Sammanslutningarnas bokslut ska färdigställas så att staden kan uppgöra en koncernbalansräk-ning på det sätt som förutsätts i kommunallagen senast i slutet av februari. Bokslutsuppgifterna ska lämnas in senast 15.2. Det rekommenderas att bolagets revision ska vara utförd senast 30.4 och att bolagsstämman hålls senast 31.5.

Stadens bolag och dotterbolag, med undantag för bostadsaktiebolag, ska avtala om hur bokfö-ringen ska skötas med den portföljspecifika koncernövervakaren.

2.2. Borgen

Om sammanslutningen begär staden att gå i borgen för sammanslutningens lån, ska till denna begäran om borgen bifogas en redogörelse för sammanslutningens affärs- och ekonomiplan samt eventuella risker som förknippas med borgen, vilka ges till stadsfullmäktige för kännedom när borgensbeslutet fattas.

Borgensvillkoren godkänns av stadsfullmäktige i samband med borgensbeslutet eller av stads-styrelsen innan borgen verkställs.

Dottersammanslutningar får inte utan stadsstyrelsens samtycke bevilja borgen eller andra mot-svarande förbindelser.

2.3. Placerings- och finansieringsverksamhet

I placeringsverksamheten iakttar koncernbolagen stadens placeringsdirektiv. Ett separat tillstånd för placeringsverksamhet ska ansökas hos stadens ekonomidirektör.

De sammanslutningar, där en koncentrerad finansierings- och placeringsverksamhet kan ge betydande ekonomisk nytta, ordnar placeringsverksamheten via stadens ekonomienhet eller i samarbete med den.

Ekonomienheten fastställer de sammanslutningar, gränser i euro och förfaringsätt, enligt vilka denna placeringsverksamhet ordnas. Ekonomienheten rapporterar till stadsstyrelsen om kon-cernsammanslutningarnas gemensamma placeringsverksamhet en gång om året.

2.4. Ordnande av finansiering för sammanslutningar

Sammanslutningarnas finansiering ordnas om möjligt koncentrerat, så att de bästa möjliga lånevillkoren för alla sammanslutningar kan nås. Sammanslutningarna ska redogöra för sina lånebehov till staden och komma överens med ekonomidirektören om vilket sätt belåningen ska ordnas på. Inom ramen för stadskoncernens finansieringsställning genomförs lånearrangemang inom koncernen så att onödiga finansieringskostnader undviks med tanke på koncernhelheten.

Genom beslut av stadens ekonomidirektör kan stadens ekonomienhet verka som koncernbolagets bank och enhet för betalningsrörelse.

3. KONCERN-TILLSYN OCH -RAPPORTERING SAMT ORDNANDE AV RISK-HANTERING

3.1. Koncerntillsyn

Koncernledningen svarar för tillsynen över koncernen. Stadens enhet för intern revision har rätt att granska en dottersammanslutnings verksamhet och ekonomi i behövlig omfattning och få de uppgifter som granskningsuppdraget förutsätter.

3.2. Val av revisor

Koncernsamfundens revision ska ordnas på det sätt som förutsätts i samfundets bolagsordning, grundavtal eller motsvarande bestämmelse samt de revisionsbestämmelser som gäller för samfundet. Revisorerna ska vara auktoriserade.

Enligt 122 § i kommunallagen väljer fullmäktige för granskning av förvaltningen och ekonomin en revisionsammanslutning som ska vara en sammanslutning som godkänts av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-sammanslutning). Som revisor för stadens dottersammanslutning ska stadens revisionsammanslutning väljas, om det inte i anslutning till ordnandet av granskningen finns grundad anledning att avvika från detta.

Enligt 122 § i kommunallagen samt det revisionsdirektiv som fullmäktige godkänt kan en revisor väljas för granskning av förvaltningen och ekonomin för högst sex (6) räkenskapsperioder i sänder.

3.3. Revisionsnämndens uppgifter vid koncernrevision

Revisionsnämnden ser till att granskningen av stadskoncernens förvaltning och ekonomi samordnas. Revisionsnämnden ska förutom en bedömning som riktas mot stadens verksamhet även bedöma måluppställningen och måluppfyllelsen rörande stadskoncernen. Som grund för bedömningen används de mål och den uppföljning för måluppfyllelsen som antecknats i stadens budget och ekonomiplan. Revisionsnämndens rätt till information begränsas till koncernledningens rapportering och de handlingar som stadens myndigheter innehar inom gränserna för sekretessreglerna.

3.4. Rapportering

De sammanslutningar som ingår i stadskoncernen ska rapportera sin verksamhet till koncernledningen enligt följande:

Delårsrapporten för tiden 1.1 – 30.4 ska lämnas in senast 20.5. Delårsrapporten för tiden 1.5 – 31.8 ska lämnas in senast 20.9. Delårsrapporten ska följa en separat rapporteringsmodell per portfölj.

Dessutom ska sammanslutningarna efter att bokslutet färdigställts lämna in bokslutshandlingarna som omfattar resultaträkning, balansräkning, noter till resultaträkningen och balansräkningen, en jämförelse av budgetutfall, verksamhetsberättelsen och revisionsberättelsen.

Dessutom ska sammanslutningarna före början av räkenskapsåret varje år lämna in en budget om det räkenskapsår som börjar till koncernledningen. Väsentliga förändringar som görs i budgeten under räkenskapsåret ska rapporteras till koncernledningen.

3.5. Riskhantering

Inom hela kommunkoncernen iakttas en gemensam riskhanterings- och försäkringspolicy. Där fastställs de principer enligt vilka skaderiskerna överförs på försäkringsbolaget. För att hantera ekonomiska risker ska koncernbolagen vid behov ha en riskhanteringsplan som deras styrelser godkänt.

Den operativa ledningen i koncernsamfunden ska säkerställa att försäkringsskyddet är tillräckligt.

4. INHÄMTANDE AV KONCERNLEDNINGENS FÖRHANDSUPPFATTNING

En dottersammanslutning måste redan i beredningsskedet inhämta ägarens förhandsuppfattning då beslut fattas om ärenden som kan ha en betydande inverkan på dottersammanslutningens, stadens eller koncernens verksamhet eller ekonomiska ställning eller ansvar. Dottersammanslutningens styrelseordförande svarar för att förhandsuppfattningen inhämtas.

Förhandsuppfattning ska begäras för åtminstone följande ärenden:

- grundande och upplösning av dotterföretag
- väsentlig ändring av verksamhetsidén
- principiellt vittgående och ekonomiskt betydande ändringar i verksamheten
- ändring av kapitalstrukturen
- fastighets- och företagsaffärer
- teckning av aktier, om förvärv eller ägande av aktier inte särskilt har getts i uppdrag till samfundet
- investeringar som inte hör till den ordinarie verksamheten eller som har en indirekt anknytning till denna och finansieringen av dessa
- upptagning eller beviljande av lån samt beviljande av säkerheter, borgen eller andra betydande penningförpliktelser som är bindande för sammanslutningarna eller väsentliga ändringar i villkoren för dessa

- avtal mellan sammanslutningen och dess aktieägare, medlem eller styrelsemedlem, vilka inte hör till sammanslutningens normala verksamhet, ändring av sådana avtal och avstående från yrkanden som grundar sig på avtal
- principiellt eller ekonomiskt betydande avtal
- betydande personalpolitiska avgöranden, val och anställning av verkställande direktör eller motsvarande samt införande och ändring av resultatbonussystem
- förslag till vinstutdelning som läggs fram till bolagsstämman, om det avviker från bolagets normala vinstutdelningspraxis
- överlåtelse av sammanslutningens egendom eller försättande av sammanslutningen i konkurs eller likvidation eller saneringsförfarande

Inhämtande av ägarens förhandsuppfattning ändrar inte den juridiska ställningen eller det juridiska ansvaret för dottersammanslutningens ledning. Andra än dottersammanslutningar ska informera koncernledningen om ovan nämnda frågor. Stadens företrädare i sammanslutningen ansvarar för informationen.

5. INFORMATION OM ÄRENDEN SOM RÖR KONCERNEN

Vid koncernens information iakttas den kommunikationsplan som staden godkänt.

Enligt 29 § i kommunallagen bör sammanslutningen som en del av beskrivningen av stadens verksamhet ge tillräcklig information om de tjänster som ordnas, ekonomin, ärenden som bereds, planer som gäller ärendena och behandlingen av ärendena, beslut som fattats och beslutens effekter. Sammanslutningen ska för informationen lämna begärda uppgifter till staden. Innan uppgifterna lämnas ska sammanslutningen bedöma huruvida uppgifterna kan ges utan att detta medför skada för sammanslutningen.

Enligt 83 § i kommunallagen har förtroendevalda har rätt att av stadens koncernledning få upplysningar rörande dottersammanslutningarnas verksamhet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

För samfundets del svarar styrelsen och verkställande direktören för informationen om samfundet och ordnandet av informationen. Vid ärenden rörande kommunikation och lämnande av upplysningar ska stadens allmänna informeringsprinciper samt offentlighets- och sekretessbestämmelser iakttas.

6. SAMMANSÄTTNING OCH UTNÄMNINGSPRAXIS FÖR DOTTERSAMMANSLUTNINGARNAS STYRELSER

6.1. Utnämning av sammanslutningarnas styrelser

Bolagsstyrelserna väljs enligt respektive bolagsordning eller stadgar. Vid sidan av stadskoncernens verksamhetsprinciper arbetar aktiebolagens styrelse i enlighet med rättigheter, ansvar och skyldigheter som grundar sig på aktiebolagslagen.

Styrelserna väljs på koncernbolagens ordinarie bolagsstämmor. I en del bolag är styrelsernas mandatperiod två år, men i större delen av bolagen är mandatperioden ett år i sänder. Ur ett styrelsearbets- och kontinuitetsperspektiv fäster bolagens styrelser vikt vid att hela styrelsen inte kan avgå på en gång. Inom koncernbolagen försöker man bygga upp ett system, där högst hälften av styrelsen står i tur att avgå. Vid valet fästs även vikt vid att ordföranden ska försöka väljas inom styrelsen.

Målet avseende antalet styrelsemedlemmar i ett kommunägt bolag är 5–7 medlemmar. Medlemmarna bör representera ägaren både ur ett politiskt och ett förvaltningsmässigt perspektiv, men även substanskompetens relaterad till varje bolags verksamhet bör inkluderas i styrelsen. I en styrelse som verkar med en bred representation säkerställs ägaren synpunkter i bolagets strategiska verksamhet. En bred kunskapsgrund i styrelsen säkerställer också att särdragen i ett kommunägt bolag beaktas i bolagets verksamhet. Vid valet av styrelser ska även jämlikheten beaktas.

I enlighet med 47 § ska i sammansättningen av styrelserna för stadens dottersammanslutningar en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten samt den strategiska betydelsen beaktas. Bolagens styrelsemedlemmar förutsätts ha sakkunskap om sammanslutningens verksamhetsområde och affärsverksamhet. För ett högklassigt styrelsearbete är det även väsentligt med kännedom om ekonomi, rapportering, intern revision och riskhantering. Styrelsemedlemmar förutsätts ha tillräckligt med tid för tillbörlig skötsel av uppdraget.

Styrelseordförandena rekommenderas att genomgå en utbildning inom styrelsearbete (s.k. HHJ-examen). Ordföranden ska behärska bl.a. god förvaltningssed, organisering av styrelsen och styrelsearbete, strategiarbete och uppföljning av sammanslutningens ekonomi.

6.2. Styrelsens mötesarvoden

Inom koncernbolagen följer mötesarvodet Karleby stads gällande styrelsemötesarvoden.

För strategiskt betydande bolag inom Affärsverksamhet-portföljen kan utöver stadsstyrelsens mötesarvoden betalas ett fast årsarvode på 850 € till medlemmarna och 3 500 € till ordföranden. För andra bolags del iakttas stadsstyrelsens gällande arvodesstadga per möte. Till styrelseordföranden eller styrelseordföranden och medlemmar i sammanslutningar som verkar i en exceptionellt krävande verksamhetsmiljö kan genom bolagsstämmans beslut betalas ett fast arvode. I detta fall är årsarvodet för ordföranden högst 1 000 € och för medlemmar högst 300 €.

7. PERSONALPOLITIK

Koncernens personalpolitiska principer baserar sig på de principer som läggs fram i stadens personalprogram. Verkställande direktörsavtal ska uppgöras i enlighet med stadens direktörsavtalsmall i samarbete med personalenheten.

7.1. Effektivt utnyttjande av resurser

Koncernsammanslutningens styrelse beslutar om organisationsmodellen för sammanslutningen efter att ha förhandlat om den med koncernledningen. I större operativa bolag beslutar styrelsen om utnämning av en heltidsanställd verkställande direktör. Ett bolag som etablerat sin verksamhet och vars verksamhet främst består av underhåll eller vid undantagsfall kan uppdraget som verkställande direktör ges utöver det normala tjänsteuppdraget. I detta fall kan det arvode som betalas vara 0–20 procent av månadsarvodet för bolagets verkställande direktör. Arvodets procentandel bestäms av bolagets styrelse i samarbete med personalenheten. Om inget arvode betalas, anses uppdraget vara normalt tjänstearbete. Om verkställande direktörens uppdrag sköts som en bisyssla, ska en anmälan om bisyssla göras.

Dottersammanslutningarna har rätt att anställa personal och avsluta personalens anställningsförhållanden i enlighet med affärsekonomiska principer. Vid anskaffning av personal ska dottersammanslutningarna i den omfattning det är möjligt beakta interna förflyttningsbehov inom koncernen. Lediga arbetsplatser inom koncernbolagen ska även alltid lediganslås internt. Koncernbolagens personal kan delta i koncernens interna arbetsrotation.

7.2. Avlöning av personal

Vid avlöning och belöning samt tolkningen av tjänstekollektiv- och kollektivavtal relaterad till avlöning iakttas en gemensam riktlinje inom koncernen. Stadens personaldirektör verkar som arbetsgivarens representant i hela koncernen vid tillämpningen av avtalen och utfärdar enhetliga tillämpningsdirektiv.

Styrelsen i respektive bolag beslutar om verkställande direktörens löneförmån efter att ha förhandlat med stadens personaldirektör. Bolagets verkställande direktör beslutar om löneförmånerna för bolagets personal tillsammans med styrelseordföranden och stadens personaldirektör.

7.3. Övriga personalförmåner

Koncernen har enhetliga principer för personalutveckling och deltagande i utbildning. Koncernbolagens personal kan delta i allmänna utbildningar som staden ordnar.

Personaltjänsterna ligger på en och samma nivå inom stadskoncernen. Det ekonomiska stöd som staden och koncernbolagen riktar till personalens arbetshälsa- och rekreationsverksamhet ligger på samma nivå inom hela koncernen. Likaså ligger användningen av arbetstid för arbetshälsoverksamhet av rekreationsnatur på samma nivå inom hela koncernen.

Beslut om innehållet i personaltjänsterna omfattas av samarbetet. Varje koncernbolag svarar för personaltjänsternas kostnader.

7.4. Samarbete

En förtroendevald som är anställd av staden kan inom ramen för ett avtal som ingåtts med staden verka som representant för en organisationsmedlem som är anställd av ett koncernbolag.

8. CENTRALISERADE KONCERNFUNKTIONER

8.1. Upphandling samt köp och försäljning av tjänster

Mellan staden och sammanslutningarna ska sådana upphandlingar samt köp och försäljning av tjänster eftersträvas att de ur totalekonomisk synpunkt blir så fördelaktiga som möjligt. I sin upphandlingsverksamhet iakttar koncernsammanslutningarna stadens upphandlingsprogram och deltar i beslutade upphandlingssystem.

Det rekommenderas att koncernbolaget använder stödtjänsterna hos stadens centralförvaltning.

9. GOD FÖRVALTNINGS- OCH LEDNINGSSSED

9.1. Inledning

Syftet med direktivet för god förvaltnings- och ledningssed är att harmonisera lednings- och förvaltningspraxis i de dottersammanslutningar som ingår i Karleby stads koncern samt att säkerställa att goda affärsprinciper, öppenhet, korrekt resultatinformation, intern och extern revision, riskhantering förverkligas i dottersammanslutningarna och att stadens innehav förvaltas på ett produktivt och tillförlitligt sätt.

Ett effektivt lednings- och förvaltningssystem förutsätter växelverkan mellan styrelse, ledning, revisorer och vid behov intern revision. Genom direktivet vill man säkerställa att ägarnas och andra intressentgruppers syner på lednings- och förvaltningssystemet beaktas. Vid verksamhet i enlighet med god förvaltnings- och ledningssed iakttas aktiebolagslagen och övriga bestämmelser och sammanslutningens organ sköter de uppdrag som föreskrivits för dem.

Direktivet iakttas i förvaltningen av staden och dess dottersammanslutningar och till tillämpliga delar i förvaltningen av andra sammanslutningar (intressesammanslutningar, samkommuner, föreningar, stiftelser).

9.2. Bolagsstämma

Det högsta beslutande organet i ett aktiebolag är bolagsstämman, där aktieägarna använder sin beslutsrätt och även deltar i styrningen och tillsynen av bolaget. Bolagsstämman väljer bolagets styrelse. Bolagsstämman beslutar om de frågor som ankommer på den i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen.

Bolagsstämmor hålls på det sätt som förutsätts i aktiebolagslagen och bolagsordningen. Vid behov hålls extra bolagsstämmor. Vid behandlingen av ärenden på bolagsstämmor ska eventuella gällande delägaravtal iakttas.

9.2.1. Sammankallande av bolagsstämma och ärenden som ska behandlas

Tidpunkten för sammankallande av bolagsstämma och de ärenden som ska behandlas på bolagsstämman ska meddelas på det sätt som föreskrivs i aktiebolagslagen och bolagsordningen samt ett eventuellt delägaravtal. Kallelsen till bolagsstämma jämte bilagor lämnas in till stadens registratorskontor.

9.2.2. Bilagor till kallelsen till bolagsstämma

Stämmans föredragningslista och bolagets kontaktinformation ska bifogas till kallelsen till ordinarie och extra bolagsstämma.

Till kallelsen till ordinarie och extra bolagsstämma ska beroende på vilka ärenden som behandlas på stämman bifogas

- bokslut inklusive resultaträkning, balansräkning och noter
- verksamhetsberättelse
- revisionsberättelse
- budget
- eventuella övriga handlingar

9.2.3. Protokoll från bolagsstämma

Bolagsstämmans protokoll ska vara tillgängligt för aktieägarna senast två veckor efter bolagsstämman. En kopia av det undertecknade protokollet ska utan dröjsmål skickas till representanterna på bolagsstämman efter att protokollet färdigställts.

9.3. Styrelsen

Vid val av medlemmar för styrelseuppdrag ska medlemmens samtycke till uppdraget begäras på förhand. Bolagets representant ska underrätta dem som valts till ordinarie styrelsemedlemmar, suppleanter, revisorer och revisorssuppleanter om att de valts till uppdraget i fråga.

Styrelsen ser till bolagets förvaltning och tillbörligt ordnande av verksamheten. Styrelsen styr och övervakar bolagets verksamhet och verkställande direktör, utser och avskedar verkställande direktören, godkänner bolagets mål och principerna för riskhanteringen, säkerställer att ledningssystemet fungerar samt ansvarar för tillsynen över bolagets bokföring och kapitalförvaltning.

9.3.1. Val av styrelsemedlemmar och deras behörighet

Styrelsemedlemmarna har i uppdrag att främja bolagets och alla aktieägares intresse oavsett vilken part som har utsett dem som kandidat till styrelsen. Den som väljs till kandidat till styrelsen ska ha den behörighet som uppdraget förutsätter och möjlighet att använda tillräckligt med tid för att sköta uppdraget. Styrelsemedlemmar ska ha ändamålsenlig sakkunskap om verksamhetsområdet, organisationens verksamhet samt förvaltning och ledning.

Med tanke på styrelsens uppdrag och en effektiv verksamhet är det viktigt att styrelsen består av medlemmar som har en mångsidig erfarenhet och kunskap som kompletterar varandra.

9.3.2. Mandatperiod för styrelsemedlemmar

Mandatperioden för styrelsemedlemmar följer bolagsordningen. Om möjligt görs valet till följande ordinarie bolagsstämma, om inte omval förrättas på en extra bolagsstämma.

En styrelsemedlem kan avgå från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång genom att meddela detta skriftligt till styrelsen och det organ som har valt representanten till uppdraget. Det organ som har valt representanten för uppdraget beslutar om avsked. När ett styrelsemedlemsuppdrag

blir ledigt under en mandatperiod, ansvarar styrelsen för att en ny medlem väljs för återstoden av mandatperioden.

9.3.3. Styrelsens uppgifter

Styrelsens uppgifter och ansvarsområden fastställs i enlighet med aktiebolagslagen.

Styrelsen

- ser till bolagets förvaltning och tillbörligt ordnande av verksamheten
- fattar beslut om bolagets strategi och övervakar att den genomförs
- väljer och avskedar verkställande direktören
- fastställer villkoren för verkställande direktörens anställningsförhållande och godkänner det skriftliga direktörsavtalet
- svarar för tillbörligt ordnande av bolagets bokföring och kapitalförvaltning
- godkänner principerna för intern revision, kontroll och riskhantering och följer upp att de förverkligas
- godkänner rekommendationer om god förvaltnings- och ledningssed
- godkänner budgeten
- beslutar med beaktande av omfattningen och kvaliteten på bolagets verksamhet om ovanliga och vittgående åtgärder
- beslutar om bolagets ärenden i enlighet med lagen eller bolagsordningen
- ser till att information lämnas om bolagets ärenden, om detta inte har överförts på styrelseordföranden, verkställande direktören eller någon annan person
- styr, stödjer och övervakar den dagliga ledningen av bolaget som verkställande direktören svarar för
- beslutar om verkställande direktörens ekonomiska befogenheter med iakttagande av koncernens allmänna riktlinjer
- sköter om den årliga självutvärderingen
- företräder bolaget och tecknar dess firma, om inte annat bestäms i bolagsordningen eller om inte styrelsen har beslutat annat
- sammankallar bolagsstämman och bereder de ärenden som behandlas på bolagsstämman
- väljer styrelseordföranden, om inte annat bestäms i bolagsordningen eller annat har bestämts vid valet av styrelsen

9.3.4. Styrelsens arbete och beslutsfattande

Styrelsen arbetar och fattar beslut på styrelsemöten. Telefon- och e-postmöten jämställs med sedvanliga möten och ett protokoll ska föras över dessa i normal ordning. Verkställande direktören har rätt att närvara vid styrelsens möten och använda yttranderätt. Styrelsen ska ha en arbetsordning som innehåller styrelsens arbetsätt och en tidsplan för sammanträden.

Protokoll förs över styrelsemöten. Protokollet undertecknas av ordföranden och minst en medlem som styrelsen valt. Protokollen ska numreras och förvaras på ett tillförlitligt sätt. Styrelsemedlemmar och verkställande direktören har rätt att få avvikande åsikter antecknade i protokollet.

Styrelsen är beslutsför när över hälften av medlemmarna är närvarande på mötet, om inte ett större antal förutsätts i bolagsordningen.

Majoritetens åsikt blir styrelsens beslut, om inte en kvalificerad majoritet förutsätts med stöd av bolagsordningen eller delägaravtalet. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst.

Styrelsen eller en styrelsemedlem får inte följa eller verkställa ett sådant beslut av bolagsstämman eller av ett annat organ i bolaget, som strider mot aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

9.3.5. Styrelseordföranden och dennes uppgifter

Styrelsen ska ha en ordförande. Ordföranden väljs av styrelsen, om inte annat bestäms i bolagsordningen.

Styrelseordföranden

- svarar för att styrelsen sammanträder vid behov eller om en styrelsemedlem eller verkställande direktören kräver detta
- svarar för att sammanträdena är tillbörligt beredda och att styrelsemedlemmarna har tillgång till sammanträdesmaterialet en vecka före styrelsens sammanträde
- leder ett effektivt styrelsearbete och verkar som ordförande på sammanträdet samt ser till att ett protokoll förs över mötet och undertecknar protokollet
- svarar för att den förhandsuppfattning som nämns i koncerndirektivet inhämtas
- följer och övervakar verkställande direktörens handlande

9.3.6. Ansvar i aktiebolag

Styrelsemedlemmarnas ansvar grundar sig på skyldigheten att genom omsorgsfullt agerande främja bolagets fördel. Ansvaret omfattar iakttagande av aktiebolagslagen, övriga lagar och bolagsordningen. En styrelsemedlem kan bli ansvarig för sina beslut till bolaget, bolagets aktieägare eller tredje parter. Styrelsemedlemmarnas ansvar är i regel solidariskt.

Styrelseordföranden har ett förhöjt ansvar i fråga om övervakningsskyldighet, beredning av ärenden samt beslutsförfarandet. Styrelsemedlemmarnas ansvar är både civil- och straffrättsligt. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören kan bli personligen ansvariga för bl.a. brott mot sekretessbestämmelserna samt avsiktlig och oaktsam verksamhet och försummelser.

9.4. Verkställande direktörens ställning och uppgifter

Bolaget kan ha en verkställande direktör. Styrelsen väljer och kan avskeda verkställande direktören. Ett skriftligt verkställande direktörsavtal utarbetas om de centrala villkoren i verkställande direktörens anställningsförhållande mellan bolaget och verkställande direktören.

Verkställande direktören

- sköter bolagets löpande förvaltning i enlighet med styrelsens anvisningar
- genomför den strategi som styrelsen godkänt

- ser till att bolagets bokföring och kapitalförvaltning ordnas på ett lagenligt och tillförlitligt sätt
- ser till att bolagets uppgifter i handelsregistret är uppdaterade
- ser till att bolagets aktie- och delägarförteckningar är uppdaterade
- bereder styrelsens sammanträden i enlighet med styrelseordförandens anvisningar och sänder tillräckligt material till styrelsen i god tid före styrelsens sammanträde
- företräder bolaget i ärenden som ingår i uppdraget.

Verkställande direktören kan inte vara medlem eller ordförande i styrelsen. Verkställande direktören får inte följa ett sådant beslut av styrelsen, bolagsstämman eller något annat organ i bolaget som strider mot aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

I fråga om verkställande direktörens vikarie iakttas bestämmelserna rörande verkställande direktör.

9.5. Styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens behörighet, oavhängighet och jäv

Som styrelsemedlem eller verkställande direktör kan inte väljas en juridisk person, en minderårig eller en person för vilken en intressebevakare har förordnats och vars handlingsförmåga har begränsats. Som styrelsemedlem bör inte väljas en person vars intressen kan hamna i konflikt med bolagets intressen.

En styrelsemedlem eller verkställande direktören får inte delta i behandlingen av ett ärende som gäller avtal mellan honom och bolaget eller i behandlingen av ett ärende som gäller avtal mellan bolaget och en tredje part, om han av detta kan väntas få väsentlig fördel som kan stå i strid med bolagets intresse.

9.6. Arvoden och övriga förmåner

Arvode utbetalas till styrelsemedlemmarna. Syftet med belöningen är att påverka styrelsemedlemmarnas verksamhet så att bolaget ska uppnå de mål som ställts upp för det. Bolagsstämman beslutar om styrelsemedlemmarnas mötes- och årsarvoden med iakttagande av principerna i koncerndirektivet.

9.7. Rapportering

Styrelsen ska se till att bolaget har ett fungerande ledningssystem och regelbunden rapportering som står i proportion med affärsverksamhetens kvalitet och omfattning.

Dottersammanslutningarna ska ordna sin bokföring så att ett koncernbokslut i enlighet med kommunallagen kan upprättas utifrån den. Koncernbokslutet innehåller

- koncernresultaträkning
- koncernbalansräkning
- koncernens finansieringskalkyl
- samt noter till dessa, vilka inkluderas i Karleby stads balansbok.

9.8. Ordnande av kontroll och riskhantering

Syftet med intern kontroll och riskhantering är att för sin del säkerställa att bolagets verksamhet är effektiv och resultatrik, att informationen är tillförlitlig och att bestämmelser och verksamhetsprinciper följs. Med hjälp av intern kontroll kan skötseln av den tillsynsskyldighet som hör till styrelsen effektiviseras.

Riskhanteringen är en del av bolagets tillsynssystem. Med hjälp av riskhanteringen försöker man säkerställa att de risker som påverkar bolagets affärsverksamhet identifieras och följs upp. Riskerna kan vara förknippade med till exempel beslutsfattande, bolagets produkter eller tjänster, finansiering, konkurrensläget, personalen, avtal eller ansvarsfrågor.

Bolaget har rätt att teckna en ansvarsförsäkring för styrelsemedlemmarna och verkställande direktören, om detta är motiverat med tanke på gardering mot risker.

9.9. Revision

Med hjälp av revision får aktieägarna ett oberoende utlåtande om hur bolagets bokföring, bokslut och förvaltning har skötts. Bolagen ska ha en ordinarie revisor och en revisorssuppleant. Om en revisionsammanslutning i enlighet med revisionslagen har valts som revisor, behövs ingen revisorssuppleant. Revisorn ska vara auktoriserad.

9.10. Informationsverksamhet

God förvaltning förutsätter en tillförlitlig och tillräcklig informationsverksamhet. Utifrån de uppgifter som bolaget lämnar kan aktieägarna bedöma bolagets verksamhet och fatta beslut om sitt ägande. Bolaget avgör i enlighet med sina egna behov och utgångspunkter hur och i vilken omfattning det informerar om sina ärenden till övriga intressentgrupper. Styrelsen ska se till att informationen är lagenlig och tillräcklig.

9.11. Tystnadsplikt och dokumentsekretess

En styrelsemedlem, verkställande direktören, en tjänsteinnehavare inom koncernförvaltningen eller övrig tjänsteinnehavare hos staden får inte röja ärenden som ingår i bolagets affärshemligheter till en utomstående. Information rörande bolaget får inte användas till skada för bolaget eller tredje part.

De handlingar som bolaget sänder till staden är offentliga på det sätt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.